RAADSVOORSTEL

Zaaknummer:	**375290**
Onderwerp:	Begroting 2023
Datum raadsvergadering:	*Invullen door de griffie*
Agendapunt:	*Invullen door de griffie*
Portefeuillehouder:	F. Hoekstra
Programma begroting:	Alle programma's

Publiekssamenvatting

In de begroting 2023 worden de ambities zoals vastgelegd in de kadernota financieel vertaald. We willen een aantrekkelijke stad zijn voor onze inwoners en bezoekers. We hebben ambities op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie. We willen meer woningen bouwen, de bereikbaarheid van de stad verbeteren en een aantrekkelijk klimaat voor bedrijven en ondernemers creëren. We willen sport en cultuur stimuleren en goed onderwijs faciliteren. We werken aan een transformatie binnen het sociaal domein met meer nadruk op preventie. Deze begroting verschijnt in een onzekere financiële tijd. Daar is deels rekening mee gehouden, maar de consequenties voor de gemeente zijn nog niet overal inzichtelijk.

In de bijlagen bij de begroting is tevens ter informatie de eerste integrale Dijk en Waardse Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) opgenomen.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De begroting 2023 vast te stellen;
2. De begrote bedragen voor de ambities uit de kadernota, voor de autonome ontwikkelingen en voor de post overige mutaties via de eerste begrotingswijziging in de betreffende taakvelden te verwerken;
3. In afwijking van de kadernota 2023 de gebruikersbelasting van niet-woningen niet te indexeren;
4. De reserve duurzaamheid en ventilatieverbetering schoolgebouwen in te stellen;
5. € 750.000 te onttrekken uit de algemene reserve en te storten de reserve duurzaamheid en ventilatieverbetering schoolgebouwen;
6. € 750.000 over te hevelen uit de reserve expertisecentrum De Vaandel-Zuid naar de nieuw te vormen bestemmingsreserve duurzaamheid en ventilatieverbetering schoolgebouwen;
7. € 725.000 te onttrekken uit de reserve beleidswensen;
8. € 282.000 te onttrekken uit de reserve anticyclisch investeringen;
9. € 300.000 te onttrekken uit de reserve duurzaamheid;
10. € 21.000 te onttrekken uit de reserve bedrijfsuitvoering sociaal domein.

Inleiding

Jaarlijks wordt een begroting voor het navolgende jaar voorgelegd aan de gemeenteraad, waarin onder meer de uitgangspunten van de kadernota, de autonome ontwikkelingen en ambities zijn verwerkt.

Beoogd effect

- Conform de gemeentewet de begroting 2023 tijdig (voor 15 november) vast te stellen en naar de toezichthouder (de provincie) te kunnen sturen.
- Voldoen aan de doelstelling van de gemeenteraad: 'Een sluitende begroting en positief oordeel van de toezichthouders'.

Kader

De begroting bestaat uit een programmaplan, de paragrafen en de financiële begroting.
De basis voor de begroting is de kadernota 2023.

Motivering per besluitpunt

1. De begroting 2023 vast te stellen
   We bieden u hiermee een programmabegroting aan, waar de meerjarige effecten vanuit de kadernota 2023 in zijn verwerkt. Het begrotingssaldo, exclusief autonome ontwikkelingen, overige mutaties en ambities kadernota, is € 16.658.000 en is meerjarig sluitend.

2. De voorgestelde ambities conform kadernota, autonome ontwikkelingen en de post overige mutaties via de eerste begrotingswijziging aanvullend in de begroting 2023 te verwerken;
   In de programmabegroting 2023 heeft een financiële uitwerking plaatsgevonden van de autonome ontwikkelingen, overige mutaties en ambities uit de kadernota. Wanneer de gemeenteraad overeenkomstig dit voorstel besluit leidt dit per saldo tot de vaststelling van een programmabegroting met een positief saldo van € 195.000. In de tweede tabel in de financiële uitgangspunten van de programmabegroting 2023 ziet u op hoofdlijnen het verloop van het begrotingssaldo. In de diverse programma's zijn deze nader toegelicht.

3. De gebruikersbelasting van niet-woningen niet te indexeren
   Voorgesteld wordt om de tarieven voor OZB niet-woningen gebruikers enkele jaren niet te indexeren. In 2022 zijn er veel vragen binnengekomen van Langedijker bedrijven ten aanzien van de hoogte van deze belasting. Door de harmonisatie zijn de OZB-tarieven voor Heerhugowaardse bedrijven verlaagd maar voor de Langedijker bedrijven flink verhoogd. Dit geldt met name voor bedrijven die gebruikersbelasting betalen (48% verhoging van het tarief). De daling van de rioolheffing voor eigenaren kunnen deze verhoging niet opvangen. In vergelijking met gemeenten in de regio zit gemeente Dijk en Waard met haar tarief aan de hoge kant. Om deze bedrijven tegemoet te komen wordt voorgesteld om het tarief in de begroting 2023 niet te indexeren.

4. De reserve duurzaamheid en ventilatieverbetering schoolgebouwen in te stellen;
   In de programmabegroting 2023 wordt een voorstel gedaan om een nieuwe reserve te vormen in het kader van duurzaamheid en ventilatie verbeteringen voor school gebouwen. De kaders voor de nieuw te vormen reserve worden in de nota reserve en voorzieningen weergegeven , welke aan u wordt aangeboden in de eerste helft van 2023.

5. € 750.000 te onttrekken uit de algemene reserve en te storten in de nieuw te vormen reserve duurzaamheid en ventilatieverbetering schoolgebouwen
   Conform de ambitie uit de kadernota wordt voorgesteld een gemeentelijk fonds in te stellen, van waaruit de schoolbesturen de benodigde investeringen in duurzaamheid en ventilatieverbetering kunnen dekken. Voorgesteld wordt de reserve duurzaamheid en ventilatieverbetering schoolgebouwen voor een bedrag van € 1,5 mln te vormen. Deze reserve wordt voor € 750.000 gedekt uit de algemene reserve.

6. € 750.000 over te hevelen uit de reserve expertisecentrum De Vaandel-Zuid naar de nieuw te vormen bestemmingsreserve duurzaamheid en ventilatieverbetering schoolgebouwen;
   De reserve expertisecentrum de (Vaandel Zuid) heeft per 1 januari 2022 een omvang van € 1.204.000. Na onttrekking van de reserve is de omvang € 454.000. In de eerste helft van 2023 wordt de nota reserves en voorzieningen aan de gemeenteraad aangeboden met daarin alle kaders en een actualisatie van alle reserves en voorzieningen.

7. € 725.000 te onttrekken uit de reserve beleidswensen;
   De bestemmingsreserve beleidswensen heeft per 1 januari 2023 een vrije bestedingsruimte van € 784.000. De begroting 2023 bevat voor ongeveer € 5 miljoen wensen met een incidenteel karakter. Ter dekking voor deze wensen wordt onder andere gevraagd om de bestemmingsreserve beleidswensen voor € 725.000 te onttrekken.

8. € 282.000 te onttrekken uit de reserve anticyclische investeringen;
   De bestemmingsreserve anticyclische investeringen heeft per 1 januari 2023 een vrije bestedingsruimte van € 282.000. In programma 2, Verkeer, vervoer en Waterstaat, wordt, conform de recent aangepaste wet en regelgeving, de harmonisatie grootonderhoud WKW als overige wens opgevoerd. In 2023 kan de vrij besteedbare ruimte van de bestemmingsreserve anticyclische investeringen hiervoor worden ingezet.

9. In 2023 en 2024 € 300.000 te onttrekken uit de reserve duurzaamheid;
   De begroting 2023 bevat diverse wensen met betrekking tot duurzaamheid. Ter dekking van deze kosten wordt voorgesteld om in 2023 en 2024 € 300.000 te onttrekken uit de reserve duurzaamheid.

10. € 21.000 te onttrekken uit de reserve bedrijfsuitvoering sociaal domein;
    De reserve bedrijfsuitvoering sociaal domein heeft per 1 januari 2023 een vrije bestedingsruimte van € 21.000. Deze vrije bestedingsruimte ter dekking in te zetten voor de wensen met betrekking tot het sociaal domein.

Kanttekeningen en risico's

Als de programmabegroting 2023 niet voor 15 november 2022 wordt vastgesteld, stelt de provincie het regime van preventief toezicht in.

Met deze begroting ligt er een meerjarenperspectief met een positief saldo. De meerjarenprognose is voor 2026 echter niet sluitend. Dit komt omdat het Rijk vanaf dat jaar de algemene uitkering in het gemeentefonds flink verlaagt. Met de toezichthouder is afgestemd dat we mogen laten zien dat gemeenten in dat jaar met de huidige bedragen niet uitkomen.

Alternatieven
Het is in een begroting altijd mogelijk een andere verdeling te maken voor de begrote bedragen die geen autonome ontwikkelingen betreffen. In de programma's is uitgelegd waarom voor deze financiële vertaling is gekozen en welke acties we daarvoor van plan zijn uit te voeren.

Samenwerking en participatie
Er heeft over de begroting zelf geen samenwerking of participatie plaatsgevonden.

Heeft het voorstel financiële gevolgen?
Het saldo van de programmabegroting inclusief de meerjarige effecten vanuit de kadernota 2023, exclusief extra autonome ontwikkelingen, overige mutaties en de financiële vertaling van de ambities uit de kadernota, is € 16.658.000 en is meerjarig sluitend.
Na verwerking van de autonome ontwikkelingen, overige mutaties en ambities uit de kadernota is de meerjarenbegroting voor 2026 niet sluitend. Hiermee laten we zien dat we in 2026 meer geld nodig hebben dan het Rijk nu van plan is te geven. Dit is afgestemd met de toezichthouder, de provincie. Via de VNG wordt het gesprek met het Rijk hierover continue gevoerd.

Onderstaande tabel geeft u inzicht in het verloop van het saldo van de programmabegroting.

Financieel kader	2023	2024	2025	2026
Meerjarenraming 2022-2025 (conform programma begroting 2022)	3.502	2.294	1.766	1.766
1ste begrotingswijziging (Bijlage opgaven en ontwikkelingen)	-700	-772	-778	-778
Kadernota 2023-2026	13.817	17.132	20.104	5.527
Raadsvoorstel Broekerveiling	-370	-370	-370	-370
Raadsvoorstel Nota activa beleid	353	363	404	400
Goedgekeurd saldo programmabegroting 2023 e.v.	**16.602**	**18.647**	**21.126**	**6.545**
Mutaties verwerkt in de begroting	56	1.613	619	1.415
Start saldo programmabegroting 2023	**16.658**	**20.260**	**21.745**	**7.960**
Extra autonome effecten	-5.598	-6.455	-6.137	-6.137
Overige mutaties	-4.080	-6.651	-6.664	-7.071
Ambities conform kadernota	-6.785	-5.566	-4.636	-4.382
Voorlopig saldo programmabegroting 2023	**195**	**1.588**	**4.308**	**-9.630**

Communicatie
Over deze begroting is een gesprek met de pers gevoerd en is een persbericht uitgegaan. In het Gemeentenieuws is het persbericht samengevat.

Uitvoering
De begroting wordt naar de provincie gestuurd.

Bijlagen behorend bij het besluit
Begroting 2023

Bijlagen ter informatie
--- Meerjaren Prognose Grondexploitatie

RAADSBESLUIT

Onderwerp: Begroting 2023
Zaaknummer: **375290**

Raadsvergadering: *Invullen door de griffie*
Agendapunt: *Invullen door de griffie*

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

gelet op de Besluit Begroting en Verantwoording, de gemeentewet en de vastgestelde Programma begroting 2023;

besluit:

1. De begroting 2023 vast te stellen;
2. De begrote bedragen voor de ambities uit de kadernota, voor de autonome ontwikkelingen en voor de post overige mutaties via de eerste begrotingswijziging in de betreffende taakvelden te verwerken;
3. In afwijking van de kadernota 2023 de gebruikersbelasting van niet-woningen niet te indexeren;
4. De reserve duurzaamheid en ventilatieverbetering schoolgebouwen in te stellen;
5. € 750.000 te onttrekken uit de algemene reserve en te storten de reserve duurzaamheid en ventilatieverbetering schoolgebouwen;
6. € 750.000 over te hevelen uit de reserve expertisecentrum De Vaandel-Zuid naar de nieuw te vormen bestemmingsreserve duurzaamheid en ventilatieverbetering schoolgebouwen;
7. € 725.000 te onttrekken uit de reserve beleidswensen;
8. € 282.000 te onttrekken uit de reserve anticyclisch investeringen;
9. € 300.000 te onttrekken uit de reserve duurzaamheid;
10. € 21.000 te onttrekken uit de reserve bedrijfsuitvoering sociaal domein.

Vastgesteld in de openbare vergadering van *datum invullen door de griffie*

De griffier, De voorzitter,